

Per e-mail

> Retouradres Postbus 20904 2500 EX Den Haag

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**

HBJZ
Afdeling ABJZ

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20904
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

wob-loket@minienw.nl

Datum 17 augustus 2021
Betreft Wob-verzoek inzake Schipholdata

Geachte [REDACTED],

In uw e-mail van 1 juni 2021 heeft u met een beroep op de Wet openbaarheid van Bestuur (hierna: Wob) informatie verzocht over Schipholdata. U verzoekt om:

- openbaarmaking van alle onderliggende documenten en ruwe data uit de enquête van 2016, die gebruikt zijn voor de publicatie van 'De Vliegende Hollander';
- de (ruwe data en notities van het ministerie, bewerkte stukken met, van en over de) Continu Onderzoek/ Schipholenquêtes 2016-2021;
- eventuele communicatie tussen Schiphol en het ministerie over de voorwaarde(n) tot verstrekking van bovengenoemde stukken.

Verloop van de procedure

De ontvangst van uw verzoek is per e-mail van 4 juni 2021 bevestigd. De beslistermijn is per e-mail van 29 juni 2021 met vier weken verdaagd.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar de bijlage 1.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek berusten er 3 documenten bij mijn ministerie. Het eerste document betreft de data die gebruikt zijn voor het onderzoeksrapport de Vliegende Hollander. Het tweede en derde document betreffen de databestanden en de overeenkomst op basis waarvan mijn ministerie deze gegevens verkrijgt van Schiphol. Verdere communicatie tussen Schiphol en het ministerie over de voorwaarden tot verstrekking van de door u genoemde documenten, is niet aangetroffen.

Besluit

Ik heb besloten uw verzoek deels te honoreren voor wat het eerste document betreft. Voor het overige wordt uw verzoek niet gehonoreerd. Voor de motivering verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Overwegingen

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd. In de documenten waar tekstgedeelten onleesbaar zijn gemaakt, komen persoonsgegevens voor. Hoewel derden, ambtenaren en andere bij de besluitvorming betrokken personen in hun beroepshalve functioneren als zodanig niet ten volle een beroep kunnen doen op de persoonlijke levenssfeer, geldt dit volgens vaste rechtspraak wel voor gegevens als namen, telefoonnummers (werk en privé), e-mailadressen en handtekeningen en parafen. Namen en andere naar een persoon herleidbare gegevens zijn immers persoonsgegevens. Het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer kan zich tegen het openbaar maken van dergelijke informatie verzetten. Dit vraagt om een belangenafweging. Daarbij spelen volgens de rechtspraak verschillende aspecten een rol, zoals de functie van de ambtenaar en de mate waarin sprake is van een publieke functie, waardoor de betrokkenen in de openbaarheid treden of de namen in de openbare bronnen traceerbaar zijn.

In het originele databestand bij het onderzoeksrapport de Vliegende Hollander, staan gegevens die in combinatie met elkaar kunnen leiden tot de identificatie van natuurlijke personen, zoals de variabelen leeftijd, postcode, geslacht en meer. Om de privacy van deze personen te garanderen zijn enkele variabelen verwijderd uit het bestand. U ontvangt het bestand dat de privacy van de respondenten respecteert.

Met betrekking tot de databestanden en de overeenkomst tussen Schiphol en mijn ministerie overweeg ik het volgende.

Bedrijfs- en fabricagegegevens

Artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob bepaalt dat het verstrekken van informatie achterwege blijft voor zover dit bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Onder bedrijfs- en fabricagegegevens wordt op grond van bestendige jurisprudentie verstaan: al die gegevens waaruit wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van producten of de kring van afnemers of leveranciers. Cijfers of gegevens die de financiële bedrijfsvoering en andere financiële stromen betreffen, worden eveneens als bedrijfs- en fabricagegegevens aangemerkt.

De door u gevraagde databestanden zijn afkomstig van Schiphol. Het gaat om databestanden met enquêtegegevens die door Schiphol aan mijn ministerie zijn geleverd. Schiphol verzamelt en ordent deze gegevens vanuit bedrijfsstrategische overwegingen. Deze gegevens bieden een gedetailleerd inzicht in de reizigersprofielen en -ontwikkelingen op de luchthaven. De detailgegevens die aan het ministerie worden geleverd bevatten uitsplitsingen naar onder andere routes en luchtvaartmaatschappijen en zijn derhalve te beschouwen als bedrijfsgegevens. Mijn ministerie heeft deze gegevens van Schiphol ontvangen omdat deze gegevens nodig zijn voor de beleidsontwikkeling rondom Schiphol. Hiertoe heeft mijn ministerie een gebruiksovereenkomst gesloten met Schiphol B.V. Deze overeenkomst verbiedt de verstrekking en het gebruik van de gegevens door derden die niet betrokken zijn bij de ontwikkeling van het beleid. De

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
HBJZ
Afdeling ABJZ

Datum
17 augustus 2021

overeenkomst bepaalt voorts dat het niet is toegestaan om de vertrouwelijke gegevens aan derden te verstrekken, hetzij om niet, hetzij op commerciële basis of inzage te (doen) geven in de door Schiphol verstrekte gegevens.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
HBJZ
Afdeling ABJZ

Indien in strijd met deze clausule wordt gehandeld, verbeurt mijn ministerie onmiddellijk een boete. Bijkomstig gevolg is dat het risico bestaat dat Schiphol in het vervolg niet meer geneigd zal zijn deze gegevens te delen met mijn ministerie waardoor de ontwikkeling van beleid met betrekking tot deze luchthaven ernstig zal worden bemoeilijkt. Schiphol verleent in deze overeenkomst aldus een exclusief en niet-overdraagbaar gebruiksrecht aan mijn ministerie. Dat betekent dat slechts enkele ambtenaren van mijn ministerie toegang hebben tot de bestanden zoals Schiphol deze heeft bewerkt en geordend.

Datum
17 augustus 2021

Het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden. Gelet op de aard en de inhoud van de gevraagde informatie staat artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob aan openbaarmaking in de weg. Openbaarmaking van de overeenkomst leidt tot een onevenredig nadeel voor de Staat. Het geeft namelijk inzicht in de positie van de Staat en de onderhandelruimte bij het verkrijgen van informatie die nodig is voor een zorgvuldige beleidsontwikkeling. Ter bescherming van deze belangen van de Staat, is het naar mijn oordeel gerechtvaardigd aan deze belangen zwaarder gewicht toe te kennen dan aan het belang van openbaarmaking.

Openbaarmaking van de databestanden leidt tevens tot een onevenredig nadeel voor Schiphol B.V. De databestanden bevatten informatie die betrekking hebben op de reizigers en het verkeer en vervoer op de luchthaven Schiphol. Het onderzoek wordt in opdracht van Schiphol B.V., al dan niet door Schiphol zelf, uitgevoerd en mijn ministerie mag ten behoeve van beleidsvorming kennisnemen van die gegevens. Contractueel is uitgesloten dat mijn ministerie deze gegevens anders dan ten behoeve van beleidsvorming gebruikt, verstrekt of openbaar maakt.

De gegevens bevatten concurrentiegevoelige informatie. De reizigersgegevens, de vervoerstromen en de gegevens over de gebruikers van de luchthaven en de intensiteit van dit gebruik alsmede van aanbieders van diensten op Schiphol kunnen in onderlinge samenhang maar ook afzonderlijk inzage geven in ontwikkelingen die van grote bedrijfsstrategische waarde zijn voor Schiphol, voor concurrenten van de luchthaven, voor luchtvaartmaatschappijen, voor luchtvaartmaatschappijen onderling en andere betrokkenen die gebruik maken van de diensten van de luchthaven of diensten aanbieden op de luchthaven. De databestanden worden immers met dat oogmerk door Schiphol samengesteld, toegankelijk gemaakt en geordend. Openbaarmaking van deze gegevens kan om de hiervoor genoemde redenen tevens Schiphol schaden alsmede de luchtvaartmaatschappijen die gebruik maken van de diensten van Schiphol. Deze detailinformatie wordt derhalve in het geheel niet openbaar gemaakt.

Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken
HBJZ
Afdeling ABJZ

Datum
17 augustus 2021

Plaatsing op internet

Dit besluit zal geanonimiseerd op www.rijksoverheid.nl worden geplaatst.

Verder kan het bij het besluit behorende bestand geopend worden met ieder programma voor statistische analyse, zoals STATA, SAS, JMP en R. Het bestandsformaat is gemaakt voor SPSS.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT
namens deze,

[Redacted Signature] tieme Zaken,

Bezwaarclausule

Voor nadere informatie over dit besluit kunt u terecht bij de hierboven genoemde contactpersoon. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden een bezwaarschrift indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop dit is bekendgemaakt. Het bezwaarschrift moet worden gericht aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van Hoofddirectie Bestuurlijke en Juridische Zaken, afdeling Algemeen Bestuurlijk-Juridische Zaken, postbus 20901, 2500 EX Den Haag.

Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en ten minste te bevatten:

- a. naam en adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt (datum en nummer of kenmerk);
- d. een opgave van de redenen waarom men zich met het besluit niet kan verenigen;
- e. zo mogelijk een afschrift van het besluit waartegen het bezwaarschrift zich richt.

Het niet voldoen aan deze eisen kan leiden tot niet-ontvankelijkheid van het bezwaarschrift.

Een bezwaarschrift kan uitsluitend per gewone post en niet per e-mail worden ingediend.

Machtigt u iemand om namens u bezwaar te maken? Stuur dan ook een kopie van de machtiging mee. Bij indiening van een bezwaarschrift namens een rechtspersoon, dient u documenten mee te sturen (origineel uittreksel uit het handelsregister en/of een kopie van de statuten van de rechtspersoon) waaruit blijkt dat u bevoegd bent namens de rechtspersoon op te treden.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
HBJZ
Afdeling ABJZ

Datum
17 augustus 2021

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
HBJZ
Afdeling ABJZ

Artikel 10

1. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:

- a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
- b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
- c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
- d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in de artikelen 9, 10 en 87 van de Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.

2. Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
- b. de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
- c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
- d. inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
- e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
- f. het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
- g. het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.

3. Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voor zover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.

4. Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voor zover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.

5. Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.

7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

- a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
- b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.

8. Voor zover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 11

Datum
17 augustus 2021

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

**Hoofddirectie Bestuurlijke
& Juridische Zaken**
HBJZ
Afdeling ABJZ

Datum
17 augustus 2021